

ПРОГРАМ
ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ
ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА
ЗА ТЕРИТОРИЈУ ГРАДА СМЕДЕРЕВА ЗА 2018.
ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ
ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

1.1.1. Географске и административне карактеристике

Смедерево се налази у североисточном делу Републике Србије, на десној обали реке Дунав и на надморској висини од 73 метара. Удаљено је од Београда 46 км.

Подручје града се простире на површини од 48.400 ха и чини 0,54% укупне површине Републике Србије. По последњем попису становништва из 2011. године, на подручју града живи 108.209 становника од којих 64.175 живи у Смедереву, а 44.034 живи у 27 сеоских насеља.

Густина насељености износи 223,57 становника по километру квадратном.

1.1.2. Природни услови и животна средина

Смедерево се налази у зони умерено континенталне климе.

Према доминантним морфолошким облицима у рељефу територије града Смедерева истичу се две целине:

- Равничарски рељеф налази се у алувијалној равни реке Дунав, Велике Мораве и Раље на којима преовлађују плодна земљишта без већих ограничења за интензивну обраду и наводњавање и обухвата 52,4% укупне површине;

- Брежуљкасто-брдовит рељеф простире се на део шумадиских брда који је испресецан плитком долинском мрежом а сматра се потенцијалним подручјем за развој савремене пољопривредне производње и чини 47,6% територије.

Узимајући у обзир основна обележја као и правце ефикаснијег коришћења производних потенцијала на територији града Смедерева, издвајају се два реона и то: ратарско-повртарско-сточарски и сточарско-воћарско-виноградарски реон. Повољни климатски услови, морфолошки и педолошки састав земљишта, као и хидролошки услови, погодују развоју свих облика пољопривредне производње.

У погледу квалитета земљишта на територији града Смедерева, најквалитетније земљиште прве и друге класе чини 15,8% од укупне површине, земљишта треће и четврте класе чине 64,30%, што значи да две трећине укупних обрадивих површина представљају изузетно вредан аграрни потенцијал.

Најзаступљеније је земљиште III бонитетне класе које чини површину од 10.280 ха и представља 31,43% површине укупног пољопривредног земљишта.

У погледу тенденције смањења разноликости биљних и животињских врста на територији града Смедерева, стање је као и у највећем делу Републике. Пољопривреда, као природна делатност и овде доводи до умањења и промена природних услова у локалном екосистему.

Основна хидрографска карактеристика града Смедерева је присуство две велике реке, Дунава и Велике Мораве. Дунав пролази током од 20 км, чинећи северну границу

града, док Велика Морава представља источну границу Града. Хидрографски, највећим делом територија града припада сливу Велике Мораве. У алувијалним равнинама Мораве и Дунава воде има довољно, али је највећи проблем њен квалитет, а не квантитет.

Шуме на подручју Смедерева заузимају 3,6% од укупног расположивог земљишта, што је знатно мање у односу на Републику (26%).

Укупна површина под шумом и шумским земљиштем, износи 1.393 ха. Од тога, шуме у приватном власништву чине 1.008 ха (72,36%), а шуме у државном власништву се простиру на 385 ха (27,64%). Шуме подручја града Смедерева припадају подручју распрострањења климатогене шуме храста сладуна и цера.

СТАЊЕ И ТРЕНДОВИ У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈУ

1.1.3. Демографске карактеристике и трендови

По последњем попису становништва из 2011.године, на подручју града живи 108.209 становника, од којих у граду живи 64.175 становника (59,30%), а у 27 сеоских насеља живи 44.034 становника (40,70%).

Смедерево је годинама под ударом миграционих кретања становништва, које се досељавало на ово подручје, првенствено због индустријализације и развоја привредне базе. Аутохтоно становништво (рођено у Смедереву) чини 55,98%, а досељено 44,02%.

Смедерево насељава 28 различитих националности, од којих су најзаступљенији Срби са 94,91%. Стопа природног прираштаја у Смедереву је негативна од 1998. године (РЗС).

Просечна старост становништва износи 40,91 годину, а у погледу полне структуре, 49,27% становника су мушког пола, а 50,73% чини женска популација.

У односу на укупно становништво, пољопривредно становништво чини 31,1 %, а пољопривредно становништво са регистрованим газдинством чини 10,13%.

У погледу структуре заступљених делатности на територији Смедерева, пољопривредом се бави 19,69 % укупног становништва (остале најзаступљеније гране привреде: прерађивачка индустрија 32,64%, трговина 10,48%, грађевинарство 5,32%).

Доходак који град Смедерево остварује од пољопривреде износи 45,90 %.

1.1.4. Диверзификација руралне економије

Са становишта кретања основних индикатора тржишта рада може се констатовати да Смедерево има показатеље који су типични за централни део Републике.

По подацима РЗС за 2015. годину запослено је 21.481 лица, а број незапослених лица је 8.763.

У погледу образовне структуре, високо и више образовање поседује 11,65% становништва, средње 49,65%, основно 24,72%, без школске спреме и са непотпуним основним образовањем чини 13,98% становништва.

Привредна структура по секторима делатности и заступљености:

-У прерађивачкој индустрији је 32,64% укупно запосленог становништва, у пољопривреди 19,69%, трговини 10,48%, у здравствено-социјалном сегменту 6,69%, у грађевинарству 5,32%, саобраћају 4,19%. Остале гране привреде су заступљене у мањем обиму.

Привреда на подручју Смедерева се развија у више праваца; постојање Железаре и метало-прерађивачких капацитета условљава развој црне металургије и метало-прерађивачке индустрије, а са друге стране велики и неискоришћени потенцијали у пољопривреди чине основ да се много озбиљније приступи свим могућностима за бољи и ефикаснији развој пољопривреде.

1.1.5. Рурална инфраструктура

Подручје града Смедерева поседује разгранату и функционалну инфраструктуру, како на подручју града, тако и у сеоским насељима. По питању развоја саобраћаја, Смедерево поседује повољне услове готово у свим видовима саобраћаја.

Основу путне инфраструктуре града Смедерева чине регионални и локални путеви и деоница магистралног пута којима се одвија градски и приградски саобраћај.

Транзитни саобраћај се одвија пре свега ауто-путем Е-75, који пресеца територију града на северни и јужни део, магистралним путем М-24 и обилазницом.

Укупна дужина магистралних, регионалних и локалних путева на територији града Смедерева је 306 км (Подаци РЗС за 2015.годину).

Град Смедерево карактерише развијена мрежа магистралних и регионалних путева и солидна мрежа локалних путева.

Може се констатовати да је Смедерево, захваљујући саобраћајном положају европски град, важан републички и регионални центар.

У погледу комуналне инфраструктуре: Смедерево има развијену водоводну мрежу у дужини од 328 км у граду и насељеним местима, на коју је прикључено укупно 70.000 становника (покривеност 63,74%). Годишња производња воде је 8,7 милиона м³ односно 271 л/с. Канализациона мрежа је у дужини од 219 км и на њу је прикључено укупно 50.000 становника (покривеност 45,50%).

Електро инфраструктуру града Смедерева одликује релативно добра дистрибутивна мрежа, чији поједини делови захтевају реконструкцију и модернизацију. Снабдевање електричном енергијом подручја Смедерева врши се преко преносног система ЕПС-а далеководима од Ђердапских хидроелектрана и Костолачких термоелектрана.

На целокупној територији града Смедерева у употреби је расположива фиксна и мобилна телефонија и омогућен је интернет приступ. Регистровано је 35.064 телефонских претплатника (РЗС).

Град Смедерево има изражен проблем одлагања комуналног отпада. Од укупне површине града, 92% није покривено организованим третманом комуналног отпада, односно 38,52% од укупног становништва није обухваћено организованим одлагањем отпада. Одлагање отпада у Смедереву се тренутно врши на градској депонији и делом у рециклажном центру градског ЈКП. Евидентно је и постојање великог броја дивљих депонија - локалних сметлишта, поготову у сеоским насељима. У току је проширење прикупљања отпада по сеоским насељима. У циљу отклањања уочених недостатака донет је Локални план управљања комуналним отпадом на територији града Смедерева којим су дата решења овог проблема, пре свега изградњом регионалне депоније у Јелен Долу, поспешивањем рада постојећих капацитета, увођењем примарне селекције отпада, повезивањем са другим локалним плановима градова и општина и др.

Највећи проблем у решавању питања управљања отпадом су значајна финансијска средства која локална самоуправа није у могућности да самостално обезбеди.

ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ

1.1.6. Пољопривредно земљиште

Укупно коришћено пољопривредно земљиште 26.560 ха користи 7.107 газдинстава. Територија града Смедерева има 30 катастарских општина и располаже са укупно 33.452 ха 50 ари 44 м² пољопривредног земљишта. Просечна величина поседа је 4,16 ха, а просечна величина парцеле је 0,34 ха (подаци РГЗ- Катастар за 2014. годину).

Комасација пољопривредног земљишта спроведена је ранијих година у три катастарске општине и то: Сараорци, Лугавчина и Липе. У КО Осипаоница комасација је завршена на 700 ха, а преостале површине се планирају у наредном периоду када се за то обезбеде потребна новчана средства. На комасираном делу површина, каналска мрежа за наводњавање и одводњавање је изграђена, међутим, због неадекватног одржавања функционисање исте је отежано. Овај проблем је нарочито изражен у периодима високог нивоа подземних вода и велике количине атмосферских падавина, тако да су велике површине пољопривредног земљишта у тим периодима поплаване. Низводно поред корита реке Језаве и Мораве пошто је изграђен канал за отпадне воде Железара - Смедерево, пресечени су природни токови вода Бадрике па у доњем току често настају велике поплаве јер вишак воде не може да отиче преко овог канала чиме је угрожено више од 6.000 ха пољопривредног земљишта.

У 2017. години израђена су три програма комасације, Програм комасације делова катастарских општина Шалинац, Кулич и Смедерево (Град Смедерево) на површини од 1143 ха, затим је закључен Уговор између града Смедерева и ресорног Министарства за финансирање прве фазе, а у току је и спровођење комасације делова катастарских општина Шалинац, Кулич и Смедерево (Град Смедерево). Такође, израђен је Програм комасације дела катастарске општине Скобаљ (Град Смедерево) на површини од 2109 ха, као и Програм комасације дела катастарске општине Осипаоница (Град Смедерево) на површини од 2631 ха.

Наводњавано земљиште према категоријама коришћења у пољопривредној производњи има 671 ПГ и то укупно 710 ха, од тога: ораница и башта 563 ха, воћњака 142 ха, винограда 4 ха. Наводњаване површине ораница и башта према врстама усева: жита и кукуруз за силажу 197 ха, поврће, бостан и јагоде 337 ха, остали усеви на ораницама и баштама 29 ха.

Начини наводњавања: површинско 47,1%, орошавањем 13%, кап по кап 39,80%.

Главни извори воде за наводњавање су: подземне воде на газдинству 69,7%, површинске воде на газдинству 4,7%, површинске воде ван газдинства 12,8%, вода из водовода 7,4%, остали извори 5,4%.

У току је изградња I фазе система за наводњавање дела територије града Смедерева - Удовички плато, као и израда пројектно техничке документације за изградњу система за наводњавање јужног дела територије града Смедерева на површини од 1535 ха.

Одводњавање земљишта: каналска мрежа - изграђена је на површини од 8,7 ха од тога је у функцији 4,5 ха и цевна дренажа - изграђена на 600 ха, али није у функцији.

Укупно пољопривредно земљиште у државној својини на територији ЈЛС Смедерево износи 3.217 ха, од чега се издаје у закуп 2.593 ха.

1.1.7. Вишегодишњи засади

Воћарско-виноградарска производња је од посебног значаја за подручје града Смедерева. Због благе континенталне климе, Смедеревски регион има повољне услове за успешно гајење готово свих воћних врста и винове лозе. У структури површина вишегодишњих засада поред винограда, најзаступљенија воћна врста је јабука, затим бресква, шљива, вишња, кајсија, крушка, јагода, трешња, купина, орах, дуња, мушмула, лешник, бадем и остало. Сталне засаде чине: воћњаци на 4.412 ха и виногради на 381 ха.

Укупне површине под воћним врстама 4.412 ха чине: јабука 1.340 ха, крушка 87 ха, бресква 1.961 ха, кајсија 234 ха, вишња 183 ха, шљива 333 ха, орах 26 ха, лешник 10 ха, остало 212 ха.

1.1.8. Сточни фонд

Сточни фонд на подручју Смедерева бележи свој пад, како по броју грла, тако и у погледу продуктивности. По последњем попису евидентирани су следећи показатељи: говеда 3.952, свиње 40.937, овце и козе 12.230, живина 276.274, кошнице пчела 5324. У пределима где је доминантно сточарство, пратећа пољопривредна производња је ратарска и производња индустријског биља.

Ливаде и пашњаци заузимају површину од 1.077 ха, односно 4,05% коришћеног пољопривредног земљишта.

Сточно крмно биље (луцерка, сточна репа, сточни грашак, детелина, кукуруз за силажу и др.) се гаје на 2.035 хектара (7,66%), од тога најзаступљеније су површине под луцерком 1.189 ха (4,47%) и детелином 750 ха, односно (2,82%) од укупног коришћеног пољопривредног земљишта. Производна оријентација у сточарству на подручју Смедерева се базира пре свега на производњи млека, јаја, меса и меда. Може се констатовати да у овој производњи нема значајнијих тржних вишкова.

1.1.9. Механизација, опрема и објекти

Агротехничка опремљеност пољопривредних газдинстава није на завидном нивоу у погледу постојеће механизације која је стара и дотрајала. Незавидна економска ситуација у пољопривреди онемогућава произвођача да улаже и обнавља механизацију сходно потребама.

Подаци из пописа пољопривреде 2012. године (РЗС) за механизацију, опрему и објекте:

-трактори : једноосовински 1.586, двоосовински 5.286, комбајни 277;

-прикључне машине: берачи кукуруза 371, плугови 4.066, тањираче 3.114, дрљаче 2.537, сетво-спремачи 480, ротофрезе 284, растурачи минералног ђубрива 1.150, растурачи стајњака 52, сејалице 1.007, прскалице 1.529, приколице 4.125, косилице 1.032;

-објекти за смештај стоке на газдинству: за говеда 2.395, свиње 5.563, кокошке носиле 2.994, за смештај остале стоке 1.141;

-објекти за смештај пољопривредних производа на газдинству: кошеви за кукуруз 4.580, амбари 1.975, силоси 25;

-сушаре и објекти за силажу на газдинству: сушаре 7, објекти за силажу 202;

-објекти за смештај пољопривредних машина и опреме 2.914;

-број хладњача на газдинству: 295;

-стакленици на газдинству 20, пластеници на газдинству 776;

Код газдинстава која се интензивно баве пољопривредном производњом, ситуација је другачија, односно у коришћењу је новија механизација, опрема и објекти.

1.1.10. Радна снага

У односу на укупно становништво, пољопривредно становништво чини 31,1%, а пољопривредно становништво са регистрованим газдинством чини 10,13%.

Број чланова газдинстава и стално запослених на газдинству 16.054 од тога жене 6.604, мушкарци 9.450.

Број носилаца газдинстава 6.964 од тога мушкараца 6.179, жена 785.

У погледу старосне и образовне структуре пољопривредне радне снаге ситуација није охрабрујућа. Евидентно је значајније смањење руралног становништва у односу на градско, првенствено због миграција и одласка младих са села. Старосна структура није задовољавајућа, као ни образовна структура пољопривредне радне снаге, од које се не може очекивати одговарајућа примена науке и технологије у пољопривреди.

1.1.11. Структура пољопривредних газдинстава

Од укупног броја домаћинстава на територији ЈЛС Смедерево 34.909, број пољопривредних газдинстава износи 7.107, што чини 20,35%.

Газдинства према величини коришћеног пољопривредног земљишта:

Укупан број пољопривредних газдинстава 7.107 користи 26.560 ха пољопривредног земљишта, што чини просек од 3,73 ха по пољопривредном газдинству.

Не поседује земљиште - 230 ПГ, поседује мање од 1 ха - 1.930 ПГ (укупно 1.029 ха),

поседује 1-2 ха - 1.343 ПГ (укупно 2.009 ха), поседује 2-5 ха - 2.215 ПГ (укупно 7.309 ха), поседује 5-10 ха - 994 ПГ (укупно 6.847 ха).

Број газдинстава која поседују условна грла стоке:

916 ПГ поседују целокупан број грла говеда 3.952 (469 ПГ поседује 1-2 грла);

4.024 ПГ поседују целокупно стадо свиња 40.937 (1.709 ПГ поседује 3-9 грла);

1.021 ПГ поседују целокупно стадо оваца 9.777 (највећи број ПГ 586 поседује 3-9 грла);

4.185 ПГ поседују целокупно јато живине 276.274 грла (највећи број ПГ 3.499 поседује 1-49 грла односно укупно 65.536 грла живине).

1.1.12. Производња пољопривредних производа

На подручју Смедерева су заступљени сви видови пољопривредне производње. Не може се тачно направити јасна граница о процентуалној заступљености, јер је најчешће у пољопривредним газдинствима заступљено истовремено више пољопривредних производњи, односно произвођачи се интензивно баве једном производњом, а уз то се делимично баве и другим производњама како би заокружили и учинили исплативијим цео производни циклус. Овакав начин рада је најчешће заступљен у смедеревским селима.

Од укупног броја ПГ 7.105, евидентирано је 5.708 ПГ којима је доминантна производња на ораницама и то на 20.514 ха, 2.912 ПГ поседују сталне засаде у воћарству на укупној површини од 4.412 ха. То говори о најзаступљенијој ратарској производњи на овом подручју пре свега

производњи пшенице и кукуруза где се остварује робна производња. Насупрот овој производњи, евидентни тржни вишкови и остварење профита се исказују у воћарско-виноградарској производњи, иако је ова производња, у погледу обрадивих површина значајно мање заступљена.

Остварени обим производње најзначајнијих пољопривредних производа са становишта ЈЛС - Попис 2012. РЗС: пшеница 16.812 т, кукуруз 34.005 т, шећерна репа 560 т, сунцокрет 165 т, пасуљ 246 т, кромпир 3.697 т, детелина 506 т, луцерка 459 т, виногради 3.743 т, у воћарству: јабука 15.686 т, бресква 17.649 т, кајсија 2.106 т, шљива 2.767 т, вишња 1.830 т и др.

У сточарској производњи најзначајнија је производња млека која износи око 12.000 л сировог млека на дан. Производња меса, јаја и меда је од локалног значаја, јер се не исказују значајнији тржни вишкови.

Природни услови за развој интегралне и органске производње постоје на подручју Смедерева, али нема евидентираних произвођача сертифицираних органских пољопривредних производа.

На територији ЈЛС одржавана су саветовања на тему органске производње. Иако су произвођачима биле омогућене субвенције за увођење стандарда квалитета и сертификацију у пољопривредној производњи, није било евидентног интересовања за овај вид производње.

1.1.13. Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника

Од некадашњих 12 пољопривредних задруга у друштвеној својини, на територији Смедерева несметано функционишу 5 земљорадничких задруга. Претежна област делатности задруга: ратарска, сточарска, повртарска и воћарска производња, односно пре свега трговина инпутима у пољопривреди неопходних за ове производње, откуп тржних вишкова, жита, воћа итд.

На територији Смедерева функционишу 6 удружења пољопривредних произвођача, од чега су 2 сточарска удружења, 3 воћарска удружења и удружење пчелара.

Недостатак довољног удруживања и повезаности у пољопривреди се негативно одражава на стање у пољопривреди у смислу отежаног функционисања. Ово се првенствено односи на набавку инпута у пољопривреди и пламану пољопривредних производа.

1.1.14. Трансфер знања и информација

Систем преноса знања и информација постоји, али све теже налази праву примену у пракси због евидентног недостатка средстава. Подручје Смедерева покрива ПССС у Коларима преко које се организују и реализују различити видови обука и саветовања пољопривредних произвођача у области пољопривредне производње, заштите и одржања природних ресурса и других питања од руралног значаја. У том смислу, од значаја је и надлежно Одељење Градске управе Смедерево, односно Одсек за пољопривреду, који представља спрегу између произвођача, пољопривредних задруга и удружења, подручне пољопривредне службе и надлежног Министарства и који својим мерама и активностима активно учествују у развоју пољопривреде на територији града Смедерева.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Регреси	100.1	1.800.000,00	2.000,00	-	40.000,00	-
2.							
3.							
n+l...							
	УКУПНО		1.800.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Кредитна подршка	100.2	400.000,00	-	70%	-	-
2.					100%		
3.							
n+l...							
	УКУПНО		400.000,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101.	13.700.000,00	40%	100.000,00	-
2.	Управљање ризицима	104	2.000.000,00	40%	50.000,00	
3.						
n+l...						
	УКУПНО		15.700.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	2.500.000,00	-	100%	100.000,00	-
2.							
3.							
n+l...							
	УКУПНО		2.500.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.						
2.						
3.						
n+1...						
	УКУПНО					

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	20.400.000,00
Планирана средства за директна плаћања	1.800.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	400.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	15.700.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	2.500.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	-
Пренете обавезе	-

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике

Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију града Смедерева за 2018.годину (у даљем тексту: Програм) утврђује се структура мера, намена и начин коришћења средстава за текућу годину у укупном износу од 20.400.000,00 динара, која су Одлуком о буџету града Смедерева за 2018. годину (Службени лист града Смедерева, број 14/2017), опредељена на буџетским позицијама 225 и 226, економска класификација 4511, у оквиру програмске активности - Мере подршке руралном развоју.

Потенцијални корисници мера подршке су регистровани пољопривредни произвођачи, задруге, удружења, сеоске месне заједнице и остала правна лица која имају регистроване делатности у пољопривреди. На основу досадашњих показатеља, очекује се значајно интересовање за коришћење мера Програма подршке на територији ЈЛС. Избор дефинисаних мера је утврђен у складу са потребама подручја на коме се Програм реализује.

Реализација Програма представља значајну подршку смањењу производних трошкова произвођача, доприноси стварању основа за што већи број регистрованих газдинстава и за уређеније и организованије пословање и живот у руралном подручју. Начин остваривања права на подстицаје у ЈЛС подразумева и условљава предходна улагања у развој пољопривреде и ефикаснију продуктивност, на основу чега се и остварује утврђени износ повраћаја средстава. Произвођачи се стимулишу мерама подршке на рад, улагања и развој пољопривредне производње, јер је то једини

начин на основу чега могу остварити субвенције утврђене Програмом. Мере предвиђене Програмом ће довести до побољшања квалитета живота, повећања продуктивности газдинстава и ефикасности, подстицања удруживања и очувања производње традиционалних производа.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

Информисање потенцијалних корисника о донетом Програму, начину и условима за подношење захтева за добијање средстава, врши се објављивањем Јавног позива, обавештавањем преко сеоских месних заједница и месних канцеларија Градске управе Смедерево, преко подручне пољопривредне стручне службе, путем трибина, обавештавањем на сајту града Смедерева, обавештавањем путем СМС порука и преко локалних средстава информисања.

Мониторинг и евалуација

Пре израде Програма, претходно је извршена анализа искоришћених средстава у претходној години и постигнутих ефеката на терену од примене појединачних мера. Мере за које није постојало интересовање или немају ефекат примене у пољопривредној пракси на подручју Смедерева се не обухватају Програмом. У складу са предвиђеним средствима за реализацију програма врши се избор оних мера које задовољавају потребе, како моравског подручја, где преовладава ратарско-сточарска и повртарска пољопривредна производња, /набавка грла, вештачко осемењавање, опрема за пластенике, наводњавање и сл./ тако и шумадиј-

ског подручја где се произвођачи баве првенствено воћарско-виноградарском производњом и користе средства за осигурање усева, опрему за наводњавање итд./ или мере директних плаћања, као што је суфинансирање камата за пољопривредне кредите. Прати се ефективност примењених мера од чега зависи њихова будућа примена. Систем прописаних услова, документације и одобравања средстава је утврђен и примењује се у потпуности, као и систем надзора и контроле одобрених средстава који се врши у складу са проценама, путем добијања информација са терена и сл., тако да све то укупно резултира строго наменским коришћењем средстава, што је и крајњи циљ Програма.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: РЕГРЕСИ 100.1

2.1.1. Образложење

За ову меру постоји посебна заинтересованост у руралном подручју града Смедерева, који се бави ратарско-сточарском производњом.

Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање), у предходним годинама је користило и до 200 регистрованих пољопривредних газдинстава. За ову инвестицију постоји константно интересовање, тако да је и у предходној години извршено осемењавање 822 крава и јуница. Ова мера је значајна са становишта развоја и унапређења сточарства на подручју града Смедерева, првенствено развоја говедарства, обзиром да званични показатељи показују смањење броја говеда за ово подручје.

Поред ових квантитативних показатеља, значајни су и квалитативни показатељи да се овом мером постиже побољшање расног састава говеда, а тиме и већа продуктивност у производњи млека и меса. На овај начин, пољопривредна газдинства су мотивисана да сачувају грла у производном запату и увећавају њихов број. Ова активност се реализује у сарадњи са ветеринарским станицама или привредним субјектима које су регистроване за пружање услуга вештачког осемењавања на територији града.

Ова мера је у складу са локалном Стратегијом развоја пољопривреде и руралног развоја града Смедерева за период 2015-2020. године, као и националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024. године.

2.1.2. Циљеви мере

Мера представља пре свега подршку развоју и продуктивности сточарској пољопривредној производњи на територији града Смедерева. Представља подстрек произвођачима за интезивну производњу. Циљеви мере су обезбеђивање средстава, стабилизација доходака у пољопривреди, побољшање расног састава у сточарству, постизање веће продуктивности у производњи. Овом мером се постиже већа добит, што је основни циљ пољопривредних произвођача. Ниво спровођења ове мере представља објективну слику сточарства, пре свега говедарства, које није у обиму у којем би требало да буде. Међутим, стална и све већа заинтересованост произвођача за ову меру, иде у прилог очекивању да долази до позитивних помака и напретка у развоју сточарства. Значај ове мере се

огледа у одрживости и развоју сточног фонда који је у паду, увећањем броја крупних грла, постиже се побољшање расног састава говеда, а тиме и већа продуктивност у производњи млека и меса.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду

Ова мера је комплементарна са мерама Националног програма за пољопривреду за период 2018-2020. године. Између ове мере и мера националног програма за пољопривреду постоји висок степен повезаности и усклађености мера. Вештачко осемењавање је само једна од активности неопходна за поправљање расног састава и добијања квалитетног подмлатка и стада одговарајућих карактеристика.

Спречавање могућег двоструког финансирања истих захтева корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Смедерева спроводиће се на следећи начин:

- подносилац захтева је у обавези да у ЈЛС уз захтев за одобрење подстицаја достави потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену за коју подноси захтев не користи и да неће користити подстицаје у другим јавним фондовима (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја.

2.1.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су физичка лица - носиоци регистрованог пољопривредног газдинства.

2.1.5. Економска одрживост

Подносилац захтева за средства по овој мери нема обавезу достављања бизнис плана или пројекта о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи услови које корисници треба да испуне да би могли да користе финансијска средства предвиђена овом мером су:

- да су пољопривредна газдинства (физичка и правна лица) уписана у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом,

- да су пребивалиште (или седиште правног лица) и пољопривредна производња подносиоца захтева на територији града Смедерева,

- да корисник, односно носилац и чланови регистрованог пољопривредног газдинства нема доспелих неизмирених обавеза по основу јавних прихода-пореза на имовину, према јединици локалне самоуправе,

- да се корисник средстава, односно носилац и чланови регистрованог пољопривредног газдинства налазе у евиденцији пореских обвезника код локалне пореске администрације града Смедерева,

- да корисник нема доспелих неизмирених обавеза по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе,

- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима,

- само се улагања из текуће године и из последњег квартала предходне године могу сматрати прихватљивим за надокнаду трошкова по Програму подршке у текућој години.

2.1.7. Специфични критеријуми

Нема специфичних критеријума прихватљивости.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1.	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције

Није предвиђено рангирање, односно селекција корисника. Захтеви се решавају по редоследу пријема захтева са потребном документацијом, до утрошка средстава.

2.1.10. Интензитет помоћи

Минимални и максимални апсолутни износи који ће бити подржани путем мере:

-за инвестицију вештачко осемењавање, исплаћује се 2.000,00 динара по приплодном грлу, а максимално је могуће остварити 40.000,00 динара по газдинству за осемењавање до 20 грла.

2.1.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	број газдинстава-подносилаца захтева
2.	број осемењених грла у текућој години

2.1.12. Административна процедура

Реализацију ове мере спроводи надлежно Одељење Градске управе Смедерево, односно Одсек за пољопривреду, путем обавештавања и позива пољопривредним газдинствима преко сеоских месних заједница, јавним оглашавањем, путем веб стране града Смедерева и др. Крајњи рок за подношење захтева је 31.10.2018. године, односно до утрошка средстава. Прихватљиви су докази о предметним улагањима пољопривредних произвођача из текуће године, за конкурсисање по донетом Програму. Пријем захтева, документације и административну проверу документације врши Одсек за пољопривреду.

Захтеви по овој мери се решавају по систему прво пристиглих захтева (first come first served). Техничку, стручну и административну помоћ Одсеку за пољопривреду пружа Одељење за финансије и локалну пореску администрацију.

Пријему захтева претходи спровођење целокупне процедуре и то:

- усвајање Програма на Градском већу;
- добивање претходне сагласности на Програм од надлежног Министарства;
- доношење Програма у Скупштини града Смедерева;
- доношења Одлуке градоначелника града Смедерева којом се прецизира и дефинише мера из донетог Програма (у погледу услова за коришћење конкретне мере и инвестиције, износа и потребне документације која се подноси уз захтев);
- објављивање јавног позива за меру из Програма.

Након спроведене процедуре може се отпочети са пријемом захтева и документације за предметну меру. Пристигли захтеви са документацијом се хронолошки разврставају и разматрају и приступа се њиховом решавању. Цео поступак пролази кроз неколико нивоа провера, како би се поступак реализације одвијао у потпуности у складу са прописаним условима и утврђеним критеријумима.

2.2. Назив и шифра мере : КРЕДИТНА ПОДРШКА 100.2

2.2.1. Образложење

Кредитна подршка представља врсту подстицаја којом се пољопривредним газдинствима омогућава лакши приступ коришћења кредита код пословних банака и на тај начин се остварују повољнији економски услови за унапређење активности за започињање, одржавање и унапређење пољопривредне производње.

Краткорочно и дугорочно кредитирање пољопривредне производње спроводиће се суфинансирањем камата за пољопривредне кредите који се користе у циљу развоја сточарства, ратарства, повртарства, воћарства и виноградарства. Ова Мера се спроводи дужи низ година, а од 2010. године искључиво преко пословних банака. ЈЛС закључује Споразум о пословној сарадњи са банком, која достави најповољнију понуду за краткорочно и дугорочно кредитирање у пољопривреди. За ову меру постоји изражено интересовање пољопривредних произвођача. Банка у складу са својом пословном политиком прописује потребну документацију.

Суфинансирање камате у 2018. години се реализује у складу са важећим Споразумима о пословној сарадњи са Банком, који су закључени 2017. године и претходних година. По краткорочним кредитима након повраћаја кредита и измирења свих обавеза ЈЛС извршава уплату суфинансираног дела Банци по достављеном обрачуну, а по дугорочним кредитима, уплата суфинансираног дела камате се врши по доспелости рата, углавном два пута годишње са доспелем обавеза 30.06. и 31.12. у текућој години.

Ова Мера је у складу са локалном Стратегијом развоја пољопривреде и руралног развоја града Смедерева за период 2015-2020. године, као и националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024. године.

2.2.2. Циљеви мере

Мера представља подршку развоју целокупној пољопривредној производњи на територији града Смедерева. Представља значајну материјалну подршку, јер суфинансира износ уговорене камате преко 3%. Посебно је изражен економски и социјални ефекат, јер се овом мером значајно појефтиније улагање у пољопривредну производњу и чини је економски исплативијом. Најзначајнији аспект ове мере је превазилажење проблема недостатка обртних средстава у пољопривреди. Крајњи циљ реализације ове мере је побољшање структуре газдинства, унапређење пласмана, модернизација производње и унапређење конкурентности.

2.2.3 Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду

Ова мера је комплементарна са Националним програмом за пољопривреду за период 2018-2020. године.

Спречавање могућег двоструког финансирања истих захтева корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Смедерева спроводиће се на следећи начин:

-подносилац захтева је у обавези да у ЈЛС уз захтев за одобрење подстицаја достави потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену за коју подноси захтев не користи и да неће користити подстицаје у другим јавним фондовима (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја.

2.2.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су:

-физичка лица - носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава,

-правно лице или предузетник уписани у Регистар пољопривредних газдинстава који имају регистровану делатност у области пољопривреде.

2.2.5. Економска одрживост

Износ кредита који ће бити одобрен, доказивање економске одрживости кроз одређену форму бизнис плана или пројекта, контрола наменског коришћења средстава кредита и други услови су утврђени пословном политиком банке које одобравају кредите.

Избор пословне банке са најповољнијим условима кредитирања извршиће се путем јавног позива ЈЛС, односно надлежног Одељења Градске управе Смедерево - Одсека за пољопривреду, који дефинише износе кредита, рокове и намену коришћења кредита за пољопривреду и даје сагласност за одобравање кредита за сваког корисника појединачно, на захтев банке, уколико испуњава услове предвиђене Програмом.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи услови које корисници треба да испуне да би могли да користе финансијска средства предвиђена овом мером за суфинансирање камате су:

-да су пољопривредна газдинства (физичка и правна лица) уписана у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом,

-да су пребивалиште (или седиште правног лица) и пољопривредна производња подносиоца захтева на територији града Смедерева,

- да корисник, односно носилац и чланови регистрованог пољопривредног газдинства нема доспелих неизмирених обавеза по основу јавних прихода-пореза на имовину, према јединици локалне самоуправе,

- да се корисник средстава, односно носилац и чланови регистрованог пољопривредног газдинства налазе у евиденцији пореских обвезника код локалне пореске администрације града Смедерева,

-да корисник нема неизмирених доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе,

- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима.

У случају да неки од ових услова није испуњен, надлежно Одељење Градске управе Смедерево, односно Одсек за пољопривреду, неће дати тражену сагласност банци и кредит неће бити одобрен.

2.2.7. Специфични критеријуми

Нема специфичних критеријума прихватљивости.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.2.1.	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

2.2.9. Критеријуми селекције

Није предвиђено рангирање односно селекција корисника од стране ЈЛС. Посебне критеријуме и услове утврђује пословна банка која одобрава кредитна средства до утрошка оквира предвиђених средстава.

2.2.10. Интензитет помоћи

Суфинансирање камата се врши регистрованим пољопривредним произвођачима за утврђени износ камате преко 3%, /интензитет помоћи је 70% од укупне ефективне каматне стопе/, осим за кредитирање набавке противградних мрежа и пратеће опреме на површини до 1 ха, за које ће се камата суфинансирати у целокупном износу /интензитет помоћи 100%. Обавезе корисника кредита су накнаде и трошкови у току одобравања и реализације кредита, а суфинансира се ефективна каматна стопа. Ефективна каматна стопа мора бити фиксна током периода отплате кредита.

2.2.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	укупан износ ангажованих средстава пословне банке
2.	број корисника кредита са суфинансираном каматом
3.	укупан износ исплаћених суфинансираних камата у текућој години

2.2.12. Административна процедура

Реализацију ове мере спроводи пословна банка и надлежна Одељења Градске управе Смедерево. Све обавезе за суфинансирање камата у 2018. години се врше по основу раније уговорених обавеза.

Реализацији ове мере предходи спровођење целокупне процедуре и то:

-усвајање Програма на Градском већу;

-добивање претходне сагласности на Програм од надлежног Министарства;

-доношење Програма у Скупштини града Смедерева;

-доношења Одлуке градоначелника града Смедерева којом се прецизира и дефинише мера из донетог Програма (у погледу услова за коришћење конкретне мере и инвестиције, износа и потребне документације која се подноси уз захтев);

-објављивање јавног позива за меру из Програма.

Надлежно Одељење, односно Одсек за пољопривреду извршиће избор пословне банке са најповољнијим условима за 2018. годину путем јавног позива. Уговор са изабраном банком закључује градоначелник града Смедерева. Након закључења уговора са банком, расписује се јавни позив за подношење захтева за одобрење кредита корисницима. Краткорочни и дугорочни кредити са каматом која се суфинансира одобраваће се за обртна и основна средства, односно за реализацију текућих сезонских активности у пољопривреди - набавку репроматеријала (семенска роба, расад, садни материјал, ђубриво, гориво, средства за заштиту биља, сточна храна и друго), набавку приплодних грла, грла за тов, ројева и матица пчела, набавку нове механизације за пољопривредну производњу, набавку опреме за прераду, чување и пласман пољопривредних производа и друго.

Кредит се реализује плаћањем по профактури или на основу купопродајног уговора за износе преко 200.000,00 динара, а за износе до 200.000,00 динара је непходно доставити документацију о извршеном улагању у репроматеријал у пољопривреди /фискалне рачуне који покривају износ одобреног кредита, издате у периоду коришћења кредита/ и то, након истека рока за враћање кредита.

Реализација кредита ће се вршити до утрошка расположивих средстава, а најкасније до 31.10.2018. године.

Проверу и спречавање двоструког финансирања је могуће извршити преко пословних банака које одобравају кредите у пољопривреди. Одобравању кредита у банкама предходи процедура током које се утврђују сви неопходни показатељи. Повлачењем извештаја кредитног бироа утврђује се задуженост клијента по свим основама и добија се увид у редовност измирења обавеза. Пословна политика банке одређује прихватљиву меру степена задужености и за сваког пољопривредног произвођача понаособ захтева сагласност за одобрење кредита од ЈЛС. Поред тога, уколико пољопривредни произвођач нема адекватне показатеље, има исказане доцње, необјективну задуженост, лошу класификацију и сл., у последњих 12 месеци, банка ће одбити његов захтев.

2.3. Назив и шифра мере : ИНВЕСТИЦИЈЕ У ФИЗИЧКУ ИМОВИНУ ПОЉО- ПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА 101.

2.3.1. Образложење

Мера обухвата готово све сегменте пољопривреде и пољопривредне производње у свим облицима. Сврха мере је унапређење и развој пољопривредне производње. Ефекти ове мере имају конкретне показатеље у смислу директног улагања у пољопривредну производњу, повећања продуктивности у раду, увећања и осавременавања пољопривредне производње итд.

У предходном периоду у ове инвестиције ЈЛС је пласирала најзначајније износе субвенција. За ову меру постоји велико интересовање произвођача. Значајан број пољопривредних произвођача је у 2017. години средства за ову меру искористио и од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Двоструког финансирања није било, јер ЈЛС издаје потврде за потребе конкурсања код надлежног Министарства и ажурно води евиденцију о свим поднетим захтевима и оствареним субвенцијама корисника по мери и инвестицијама.

Сектор Млеко:

Сектором доминирају мали произвођачи, одрживе и делимично одрживе фарме. На територији ЈЛС 916 РПГ поседују 3.952 грла говеда. Од тога 51,2% РПГ поседује 1-2 грла говеда. На територији града Смедерева регистровано је и евидентирано свега 20 РПГ која поседују 20 и више говеда у стаду. На територији ЈЛС се дневно произведе 12.000 литара сировог млека. Евидентан проблем ове производње је ниска продуктивност и квалитет сировог млека који још увек не испуњава стандарде ЕУ. Инвестиција набавке квалитетних млечних грла је један од најефикаснијих начина за побољшање расног састава, односно квалитета производа. Ефекат ове Инвестиције се огледа у квантитивним и квалитативним показатељима.

Сектор Месо:

Сектор карактерише мањи број фарми и већи број газдинстава који се баве углавном мешовитом проиводњом млека и меса. Од укупног броја пољопривредних газдинстава, говедарством се бави 12,89% са просечним бројем грла 4,3 по газдинству, свињарством се бави 56,62% са просечним бројем грла 10,17 по газдинству, овчарством се бави 14,37% са просечним бројем грла 9,57 по газдинству. Живинарством се бави 58,88% укупног броја газдинстава. Постојеће стање указује на пад сточарске производње у којој доминира низак интензитет производње. Инвестиција набавке квалитетних товних грла има за циљ побољшање расног састава, квалитета и квантитета производа. Поред постизања веће продуктивности овог сектора, истовремено је циљ приближавања стандардима ЕУ у овој области.

Сектор: Воће, грожђе, поврће /укључујући печурке/ и цвече

Овај сектор на подручју Смедерева карактерише специјализована производња, али и уситњеност парцела. Просечна површина под сталним засадама воћа по РПГ износи 1,51 ха, виноградом 3,44 ха и под поврћем 2,39 ха. Воћарство заузима 16,61% површине укупног пољопривредног земљишта /најзаступљенији засади под јабуком, бресквом и шљивом/, виноградарство 1,43%, а површине засноване поврћем заузимају 2,17% /најзаступљеније површине под бостаном, паприком, купусом, парадајзом/. Високи трошкови производње, проблем пласмана и ниска цена производа доводе до немогућности адекватног финансирања у овај вид производње. Поред тога, недовољна примена агротехнике и технологије, низак степен стручне оспособности, одсуство наводњавања и други фактори додатно утичу на остварену производњу која не постиже максимум у погледу количина и квалитета.

Сектор: Остали усеви /житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др./

Услед недовољне примене агротехнике и технологије овај сектор не остварује задовољавајуће резултате у погледу квалитета и квантитета производа. Како су најзначајније пољопривредне површине под водећим ратарским културама, пшеницом и кукурузом 63,05%, неопходно је поспешити услове за обављање ове производње, пре свега житарица и индустријског биља, како би се увећали приноси и квалитет рода. Ова мера има за циљ побољшање агро-технологије, што би омогућило лакши и продуктивнији рад у овом сектору.

Сектор Пчеларство:

Пчеларство представља значајну пољопривредну делатност, како због производње меда, поленовог праха, тако и због доприноса пчела у опрашивању у воћарству, виноградарству и повртарству. Последњих неколико година пчеларство је направило значајне кораке у организацији извоза меда на тржишту ЕУ. ЈЛС је и до сада пружала подршку развоју пчеларства путем здравствене заштите пчела, промоције европског програма градова на Дунаву „Река Меда“, одржавању регионалног саветовања у пчеларству. Потражња квалитетног меда је велика, производња захтева одговарајућа улагања, тако да ће ЈЛС и у овој години пружити подршку развоју пчеларства. Реализација свих активности спроводиће се у сарадњи са регистрованим произвођачима и Друштвом пчелара Смедерево. У Смедереву је евидентирано 5.324 кошница.

Ова мера је у складу са локалном Стратегијом развоја пољопривреде и руралног развоја града Смедерева за период 2015-2020.године, као и националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024.године.

2.3.2. Циљеви мере

Са економског аспекта мера представља значајну подршку произвођачима јер им се путем субвенционирања умањују трошкови улагања у пољопривредну производњу. Захваљујући овој мери и оваквом виду подршке произвођачи се лакше одлучују на нова улагања, осавременавање и интензивирање производње. Примена ове мере има за циљ подстрек произвођачима да се баве планираном пољопривредном производњом, са високим и стабилним приносима, увођењем и применом нових технологија и опреме које повећавају сигурност у обим и квалитет производње. Ефекат примене мере се одражава у свим сегментима примене, како у ратарској, повртарској и сточарској производњи, тако и у развоју воћарства и виноградарства. Циљеви мере су обезбеђивање средстава, стабилизација дохотка у пољопривреди, побољшање расног састава у сточарству, постизање веће продуктивности и квалитета производа, унапређење техничко-технолошке опремљености, постепено усклађивање са стандардима ЕУ.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду

Ова мера се не налази у Националном програму за пољопривреду за период 2018-2020. године, а Национални програм за рурални развој није усвојен.

Спречавање могућег двоструког финансирања истих захтева корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Смедерева спроводиће се на следећи начин:

-подносилац захтева је у обавези да у ЈЛС уз захтев за одобрење подстицаја достави потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену за коју подноси захтев не користи и да неће користити подстицаје у другим јавним фондовима (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја.

2.3.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су активна:

- регистрована пољопривредна газдинства - физичка лица укључујући и предузетнике и
- правна лица, која су регистрована у Националном регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.3.5. Економска одрживост

Подносиоци захтева немају обавезу доказивања економске одрживости улагања кроз одређену форму бизнис плана или пројекта, обзиром да су износи који се одобравају лимитирани до 100.000,00 динара по пољопривредном газдинству које је могуће остварити. Подносиоци захтева имају обавезу доказивања економског улагања кроз достављање прописане документације. Овим начином се уједно врши и контрола наменског коришћења средстава која се остварују путем субвенција.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи услови које корисници треба да испуне да би могли да користе финансијска средства предвиђена овом мером су:

- да су пољопривредна газдинства (физичка и правна лица) уписана у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом,

- да су пребивалиште (или седиште правног лица) и пољопривредна производња подносиоца захтева на територији града Смедерева,

- да корисник, односно носилац и чланови регистрованог пољопривредног газдинства нема доспелих неизмирених обавеза по основу јавних прихода-пореза на имовину, према јединици локалне самоуправе,

-да се корисник средстава, односно носилац и чланови регистрованог пољопривредног газдинства налазе у евиденцији пореских обвезника код локалне пореске администрације града Смедерева,

- да корисник нема доспелих неизмирених обавеза по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе,

- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима,

- само се инвестиције из текуће године и из последњег квартала предходне године могу сматрати прихватљивим за надокнаду трошкова по Програму у текућој години.

У случају да неки од ових услова није испуњен, захтев пољопривредног произвођача неће бити позитивно решен и субвенција неће бити одобрена.

2.3.7. Специфични критеријуми

Специфични критеријуми за кориснике по секторима:

Сектор млека

- Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ 1-19 млечних крава;

- У случају набавке нових машина и опреме за наводњавање, поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ максимално 100 млечних крава;

- У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, на крају инвестиције поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 3-100 квалитетних приплодних грла говеда млечних раса, односно 10-300 квалитетних приплодних грла оваца/коза.

Сектор меса

- У Регистру објеката (у складу са Правилником о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња - „Службени гласник Републике Србије“ - број 36/2017) имају регистроване објекте са капацитетима за тов/узгој: мање од 20 јунади и/или мање од 150 грла приплодних оваца/коза и/или мање од 30 приплодних крмача и/или мање од 100 товљеника свиња у турнусу и/или од 1.000-3.999 бројлера у турнусу;

- У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних животиња, на крају инвестиције поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 3-100 грла квалитетних приплодних говеда товних раса, или 10-300 квалитетних приплодних грла оваца/коза, или 5-100 грла квалитетних приплодних крмача.

У сектору производње воћа, грождја, поврћа, хмеља и цвећа прихватљиви корисници треба да:

- Имају: мање од 2 ха јагодичастиг воћа и хмеља, односно мање од 5 ха другог воћа, односно 0,1- 50 ха цвећа, односно 0,2-100 ха винове лозе;

- У случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матич-

них засада воћака и винове лозе, имају на крају инвестиције: 0,1-50 ha јагодастих врста воћака и хмеља, 0,3-100 ha другог воћа, 0,2-100 ha винове лозе;

- Имају мање од 0,5 ha пластеника или мање од 3 ha производње поврћа на отвореном простору.

Остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа)

- Пољопривредна газдинства која имају мање од 50 ха земљишта под осталим усевима;

- За инвестиције за набавку машина и опреме за наводњавање прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају мање од 100 ха земљишта под осталим усевима.

Сектор пчеларства

- У сектору пчеларства прихватљиви корисници треба да имају 5-500 кошница.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.1	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза
101.1.3.	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.2.1.	Набавка квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
101.2.5.	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; превртачи сена, итд.)
101.4.1.	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.2.	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.3.	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадама
101.4.24.	Машине за заштиту биља
101.4.28.	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.5.1.	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.2.	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3.	Машине за ђубрење земљишта
101.6.2.	Набавка опреме за пчеларство

2.3.9. Критеријуми селекције

Није предвиђено рангирање односно селекција корисника од стране ЈЛС. Досадашњи начин рада по пристиглости захтева и испуњености услова се показао као ефикасан у раду и није било приговора од стране пољопривредних газдинстава. Сви поднети захтеви за субвенције у 2017. години који су испуњавали све прописане услове су позитивно решени.

2.3.10. Интензитет помоћи

Минимални и максимални апсолутни износи који ће бити подржани путем Мере:

-сектор млеко - исплаћује се 40% без ПДВ-а од трошкова куповине грла и набавке опреме за мужу, хлађење и чување млека на фарми, максимално 100.000,00 динара по РПГ,

-сектор месо - исплаћује се 40% без ПДВ-а од трошкова куповине грла и набавке машина и опреме за складиштење и припрему концентроване и кабасте сточне хране на газдинству, као и храњење и појење животиња, максимално 100.000,00 динара по РПГ,

-сектор воће, грожђе и поврће - износ субвенције по РПГ је 40% без ПДВ-а од висине инвестиције, максимално 100.000,00 динара,

-сектор остали усеви /житарице, индустријско ароматично и зачинско биље/ - исплаћује се 40% без ПДВ-а од трошкова инвестиције, максимално 100.000,00 динара по РПГ,

-сектор пчеларство - износ субвенције по РПГ је 40% без ПДВ-а од висине инвестиције, максимално 50.000,00 динара.

2.3.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	број поднетих захтева - РПГ по инвестицији
2.	укупна одобрена средства по инвестицији
3.	број газдинстава која су модернизовала производњу у опреми
4.	број набављених грла

2.3.12. Административна процедура

Мера ће бити спроведена од стране ЈЛС односно надлежног Одељења-Одсека за пољопривреду.

Пријему захтева претходи спровођење целокупне процедуре и то:

- усвајање Програма на Градском већу;
- добијање претходне сагласности на Програм од надлежног Министарства;
- доношење Програма у Скупштини града Смедерева;
- доношења Одлуке градоначелника града Смедерева којом се прецизира и дефинише мера из донетог Програма (у погледу услова за коришћење конкретне мере и инвести-

ција, износа и потребне документације која се подноси уз захтев);

-објављивање јавног позива за меру из Програма, односно за инвестиције које ће се финансирати у оквиру ове мере.

Рок за подношење захтева је отворен до 31.10.2018.године, односно до утрошка планираних средстава по мери, утврђених Програмом .

Захтеви се подносе од стране корисника на обрасцима у складу са условима који су прописани. По пријему захтева спроводе се детаљне административне провере да ли су испуњени сви услови за одобрење захтева и да ли је достављена прописана документација (статусна документација, да је регистровано активно газдинство, да поседује доказе о извршеном плаћању, гаранције за купљену робу, опрему итд.).

Комплетирани захтеви се решавају по редоследу подношења до утрошка предвиђених средстава по мери до утврђеног рока.

2.4. Назив и шифра мере : УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИ-МА 104.

2.4.1. Образложење

Ова мера је од посебног значаја за рурално подручје града Смедерева. Разлози за издвајање средства за ову намену су у чињеници да је пољопривредна делатност веома подложна утицају временских непогода (град, суша, поплаве) од којих се не може заштитити или не постоји економска исплативост успостављања ефикасне заштите. Из тог разлога локална самоуправа за ове намене у континуитету издваја средства.

Инвестиција 104.3. Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња, у оквиру ове мере има потпуну оправданост, јер је значајна за све области пољопривредне производње. Посебно је изражено осигурање у воћарству, које је заступљено са више од 70%, док је у ратарско-повртарско-сточарској производњи учешће субвенционирања до 30%. За ову инвестицију су заинтересовани произвођачи који се интензивно баве пољопривредном производњом на већим површинама, које захтевају значајнија улагања. Разлози за издвајање средства за ове намене су у чињеници да је пољопривредна делатност на подручју Смедерева подложна утицају временских непогода. Овом мером се врши подстицај пољопривредних произвођача да осигурају своја пољопривредна добра, чиме се обезбеђује стабилност дохотка, смањење ризика у пољопривредној производњи, смањивање дугорочно негативних последица штета проузрокованих природним непогодама.

Ова мера је у складу са локалном Стратегијом развоја пољопривреде и руралног развоја града Смедерева за период 2015-2020. године, као и националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024. године.

2.4.2. Циљеви мере

Ова мера доприноси превентивној заштити пољопривредне производње и у том смислу произвођачима представља вид сигурности. Представља подршку развоју и продуктивности целокупној пољопривредној производњи и подстрек за бављење интензивном производњом. Овом мером се постижу већа улагања у пољопривреду, чиме се постиже и већа добит, што је основни циљ пољопривредних произвођача. Ниво спровођења ове мере представља објективну слику учешћа интензивне и организоване производње. Све већа заинтересованост произвођача за ову

меру иде у прилог очекивању да долази до позитивних помака и напретка у развоју пољопривреде.

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду

Ова мера се не налази у Националном програму за пољопривреду за период 2018-2020. године, а Национални програм за рурални развој није усвојен.

Спречавање могућег двоструког финансирања истих захтева корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Смедерева спроводиће се на следећи начин:

-подносилац захтева је у обавези да у ЈЛС уз захтев за одобрење подстицаја достави потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену за коју подноси захтев не користи и да неће користити подстицаје у другим јавним фондовима (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја.

2.4.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници Инвестиције 104.3 су физичка лица - носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава.

2.4.5. Економска одрживост

Подносиоци захтева за Инвестицију 104.3 немају обавезу достављања бизнис плана или пројекта о економској одрживости улагања.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи услови које корисници треба да испуне да би могли да користе финансијска средства предвиђена овом мером су:

- да су пољопривредна газдинства (физичка и правна лица) уписана у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом,

- да су пребивалиште (или седиште правног лица) и пољопривредна производња подносиоца захтева на територији града Смедерева,

- да корисник, односно носилац и чланови регистрованог пољопривредног газдинства нема доспелих неизмирених обавеза по основу јавних прихода-пореза на имовину, према јединици локалне самоуправе,

-да се корисник средстава, односно носилац и чланови регистрованог пољопривредног газдинства налазе у евиденцији пореских обвезника код локалне пореске администрације града Смедерева,

- да корисник нема неизмирених доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе,

- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима.

- само се инвестиције у текућој години могу сматрати прихватљивим за надокнаду трошкова по Програму у текућој години,

2.4.7. Специфични критеријуми

Нема специфичних критеријума прихватљивости.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.3.	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

2.4.9. Критеријуми селекције

Није предвиђена селекција, већ се захтеви са потпуном документацијом решавају по редоследу пријема, до утрошка средстава.

2.4.10. Интензитет помоћи

За Инвестицију 104.3. предвиђени су максимални апсолутни износи:

- исплаћује се 40% без ПДВ-а од висине премије осигурања, максимално до 50.000,00 динара по газдинству.

2.4.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број газдинстава-подносилаца захтева за субвенционисање осигурања
2.	Површина под осигураним усевима и засадима у ха

2.4.12. Административна процедура

Реализацију мере спроводи надлежно Одељење Градске управе - Одсек за пољопривреду, путем обавештавања и позива пољопривредним газдинствима преко сеоских месних заједница, јавним оглашавањем, путем веб стране града Смедерева и др. Поступак пријема захтева почиње након доношења Програма за 2018.годину и доношења Одлуке за реализацију предметне мере. Рок за пријем захтева је отворен до 31.10.2018.године, односно до утрошка планираних средстава по мери, утврђених Програмом.

Захтеви се подносе од стране корисника на обрасцима у складу са условима који су прописани. Прихватљиви су само докази о предметним улагањима пољопривредних произвођача из текуће године.

Пријем захтева и документације и административну проверу документације врши Одсек за пољопривреду. Захтеви по овој мери се решавају по редоследу пристиглих захтева.

Техничку, стручну и административну помоћ Одсеку обезбеђује надлежно Одељење Градске управе: Одељење за финансије и локалну пореску администрацију.

Цео поступак пролази кроз неколико нивоа провера, како би се поступак реализације одвијао у потпуности у складу са прописаним условима и утврђеним критеријумима.

Реализација ове мере је углавном у последњем кварталу текуће године, када наступи истек рока корисницима за измирење обавеза за премије осигурања код осигуравајућих кућа.

2.5. Назив и шифра мере: ПОДСТИЦАЈИ ЗА ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ У ПОЉОПРИВРЕДИ И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ 402.

2.5.1. Образложење

Мера представља подршку стицању нових знања и стручног усавршавања. Спровођење активности у оквиру ове мере утиче на поспешивање развоја пољопривреде у свим њеним сегментима, заинтересованости индивидуалних пољопривредних произвођача за бављење делатношћима у пољопривреди, утиче на добијање нових и проширење постојећих знања произвођача која су неопходна у процесу производње и стварања добара у пољопривреди. Мера се спроводи кроз финансирање организовања стручног саветовања, посета и учешћа пољопривредних произвођача на пољопривредним трибинама, сајмовима, манифестацијама

и изложбама. Поред едукативног значаја и усвајања нових технологија у производњи, мера поспешује такмичарски дух у производњи, кроз приказивање достигнућа произвођача и постигнутих резултата у пољопривреди. Наведене активности подразумевају учешће пољопривредних произвођача, стручних служби локалног агросектора, као и еминентне стручњаке у области пољопривреде.

Облици стицања нових знања, стручног оспособљавања и активности стицања вештина биће усмерене на пољопривредне произвођаче, сеоско становништво и на стручњаке локалног агросектора.

Подршка информативним активностима обухватиће подршку промоције развојних потенцијала и потреба села, очувања традиције, подршку активностима везаним за подизање нивоа пласмана производа и услуга и активностима везаним за развој села у образовном, здравственом, културном, социолошком и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота сеоског становништва.

Ова мера је у складу са локалном Стратегијом развоја пољопривреде и руралног развоја града Смедерева за период 2015-2020. године, као и националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024. године.

2.5.2. Циљеви мере

Циљеви мере су унапређивање развоја пољопривреде и едукација произвођача, остваривање повезаности између произвођача, организовање произвођача са циљем успешнијег рада, набавке потребних инпута у пољопривреди, примена технологија и иновација и осталих достигнућа у циљаним сегментима пољопривреде. Поред тога циљеви мере су и: функционално повезивање свих актера локалног агросектора, одрживи развој, заштита ресурса, смањење миграције становништва.

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду

Ова мера се налази у Националном програму за пољопривреду за период 2018-2020.године и реализацијом ове мере оствариваће се исти циљ који се односи на подршку активностима везаним за подизање пласмана производа и услуга, унапређење рада удружења пољопривредних произвођача, стицање нових знања, стручног оспособљавања пољопривредних произвођача, промоцију развојних потенцијала села и очувања традиције.

2.5.4. Крајњи корисници

Корисници ове мере су сеоске месне заједнице, удружења грађана, удружења жена, предузетници и правна лица за пружање саветодавних и других услуга, научне и стручне институције.

2.5.5. Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи услови које корисници треба да испуне:
-Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар (Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа, Регистар иновационих организација или Регистар удружења),

-Корисници средстава - сеоске месне заједнице и удружења: да имају седиште на подручју града Смедерева и

дефинисане циљеве у области пољопривреде у вези са обављањем промотивних и других активности у области руралног развоја,

-Корисници средстава за стручно оспособљавање, активности стицања вештина и показне активности треба да имају искуства у пружању услуга (референца), као и стручни и технички капацитет у зависности од типа и трајања услуге (референтни предавачи),

- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима,

-да корисник средстава нема неизмирених доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе.

2.5.7. Специфични критеријуми

Нема специфичних критеријума прихватљивости.

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1.	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања
402.2.	Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности

2.5.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, обзиром да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника.

2.5.10. Интензитет помоћи

Ову меру локална самоуправа финансира са 100% учешћа.

Минимални и максимални апсолутни износи који ће бити подржани путем мере: Минимално учешће је 10.000,00 динара, а максимални интензитет помоћи износи 100.000,00 динара.

Предвиђене активности су планиране за следеће намене:

-организовање посете Новосадском сајму пољопривреде за око 300 произвођача;

-подршка организовању пољопривредне изложбе “Сеоска дворишта” у оквиру ПТМ “Смедеревска јесен”. Ова изложба је од посебног значаја и представља традицију овог краја. У њој учествује и презентује пољопривредну производњу око 20 села из руралног подручја града Смедерева. Сеоским месним заједницама се на име остварених трошкова субвенционисне максимални износ до 100.000,00 динара по сеоској месној заједници;

-различити видови подршке удруженим пољопривредним произвођачима и удружењима жена за учешће на изложбама, сајмовима, такмичењу и представљању села са циљем промовисања и развоја руралног подручја;

-подршка организовању стручног оспособљавања, активности стицања вештина, информативне активности (организовање трибина, саветовања у пољопривреди са емигрантним стручњацима и других активности од значаја за пољопривреду).

2.5.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број организованих сајмова, изложби и манифестација
2.	Укупан број одржаних едукација/радионица
3.	Укупан број пољопривредних произвођача обухваћених мером

2.5.12. Административна процедура

Поступак пријема захтева почиње након доношења Програма за 2018.годину и доношења Одлуке за реализацију предметне мере.

Рок за пријем захтева је отворен до 31.10.2018. године, односно до утрошка планираних средстава по мери, утврђених Програмом .

За организовање посете Новосадском сајму - Одсек за пољопривреду обавештава сеоске месне заједнице о начину и времену организовања пута, броју учесника итд. Након упућеног позива овлашћеним превозницима и добијених понуда у Одсеку за пољопривреду ће се одлучити за најповољније услове који су понуђани. Трошкови превоза и пратећи трошкови се исплаћују на основу закључених уговора, испостављених рачуна и остале пратеће документације.

За организовање изложбе у оквиру Смедеревске јесени закључују се Уговори са сеоским месним заједницама у којима су прецизирани услови организовања, износ којим се субвенционису трошкови. И за ову намену неопходно је оправдати утрошак средстава кроз достављање одговарајућих рачуна и пратеће документације.

Остали видови едукације, промоције пољопривреде и руралног развоја и сличне активности се такође правдају одговарајућом документацијом, закљученим уговорима, на основу чега се врши реализација финансијских средстава преко Одељења за финансије и локалну пореску администрацију Градске управе Смедерево.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела : Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор података и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	-	рзс*
Регион	јужна и источна СРБ	рзс*

Област	подунавска	рзс*
Град или општина	Град	рзс*
Површина	484 км ²	рзс*
Број насеља	28	рзс*
Број катастарских општина	30	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП) ⁽¹⁴⁾	-	
Демографски показатељи		
Број становника	108.209	рзс**
Број домаћинстава	34.909	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, км ²)	223,57	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	1,15	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	-6,39	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	15,38	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	15,95	рзс**
Просечна старост	40,91	рзс*
Индекс старења ⁽¹⁵⁾	105,10	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	13,98	рзс*
Основно образовање (%)	24,72	рзс*
Средње образовање (%)	49,65	рзс*
Више и високо образовање (%)	11,65	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	31,1%	процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	брежуљкасти, равничарски	интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа ⁽¹⁶⁾	најзаступљенија III класа 31,43% , гајњача 60%, алувијум, смоница	интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	умерено-континентална	интерни
Просечна количина падавина (mm)	650 mm	интерни
Средња годишња температура (°C)	10,4	интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	велики потенцијал водених површина и подземних вода	интерни
Површина под шумом (ha)	1.393	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	3,6	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	60	рзс*
Посечена дрвна маса (m ³)	1.052 m ³	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	7.107	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	3.886	Управа за трезор ⁽¹⁷⁾
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,51	
- правна лица и предузетници (%)	0,49	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	26.560	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	54,87%	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало ⁽¹⁸⁾ (ha, %)	оранице и баште 20.514ха (77,24%), воћњаци 4.412 ха (16,62%), виногради 381ха (1,43%), ливаде и пашњаци 1.077ха (4,05%), остало 176ха 0,66%).	рзс***

Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало ⁽¹⁹⁾ (ха,%)	жита 16.747ха (63,05%), инд.биље 793ха (2,99%), поврће 446ха (1,68%), крмно биље 2.035 ха (7,66%), угари 398ха 1,50%), остало 95ха (0,35%).	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ха)	4,16 ха	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ха)	700 ха	интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ха)	-	интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	671	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ха)	у функцији 4,5 ха изграђена мрежа на 608,7 ха	интерни
Наводњавана површина КПЗ (ха)	710 ха	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АПС ⁽²⁰⁾ (ха)	3.852,00	интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ха):	2.319,36	интерни
- физичка лица (%) - правна лица (%)	физичка лица 76,06 % правна лица 23,94 %	интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	говеда 3.952, свиње 40.937, овце и козе 12.230, живина 276.274, кошнице пчела 5324.	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	трактори 6.872, комбајни 277, прикључне машине 19.747.	рзс***
Пољопривредни објекти ⁽²¹⁾ (број)	за смештај стокe 12.093, пољ.производа 6.580, пољ.машина и опреме 2.914.	рзс***
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници (број)	хладњаче 295, сушаре 7, стакленици 20, пластеници 300.	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ха, број ПГ)	мин.ђубрива 20.587 ха 5.732 ПГ, стајњак 2.068 ха 2.255 ПГ, средства за заштиту биља 20.974 ха 5.999 ПГ.	рзс***
Број чланова газдинства ⁽²²⁾ и стално запослених на газдинству:	16.054	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника)(ха)	на породичном ПГ 99,43% на газдинству ПЛ 0,57%	рзс***
Годишње радне јединице ⁽²³⁾ (број)	6.660	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника ⁽²⁴⁾ (број)	земљорадничке задруге 5, удружења пољопривредника 6	интерни
Производња пољопривредних производа⁽²⁵⁾ (количина):		
- биљна производња (t)	пшеница 16.812т, кукуруз 34.005т, ш. репа 560т, сунцокрет 165т, пасуљ 246т, кромпир 3.697т, детелина 506т, луцерка 459т, виногради 3.743т, јабуке 15.686т, шљиве 2.767т, брескве 17.649т, кајсије 2.106т, вишње 1.830т.	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	12.000 л сировог млека- дневна производња	интерни

ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева ⁽²⁶⁾ (km)	306	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	поште 16, телефонски претплатници 35.064	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	27.175	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	25.050	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м ³)	3.469 м ³	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м ³)	-	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом ⁽²⁷⁾ (број)	снабдевање од ТЕ Костолац и ХЕ Ђердап	интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре ⁽²⁸⁾ (број)	предшколске установе 29, основне школе 34, средње школе 6.	рзс*
Број становника на једног лекара	429	рзс*
Број корисника социјалне заштите	9.173	рзс*
Диверзификација руралне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде ⁽²⁹⁾ (број)	118	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности ⁽³⁰⁾ (број)	411	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС ⁽³¹⁾ (број)	1476 туриста-домаћих 611, страних 865, 5030 ноћења.	рзс*
Трансфер знања и информација		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	ПССС у Коларима	интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем ⁽³²⁾ (број)	230 одабраних газдинстава , 500 осталих	ПССС

IV

Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију града Смедерева за 2018. годину објавити у „Службеном листу града Смедерева“.